

NOVA DŽA

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglašiti za mm višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst., Telef. 53.
Upravišтво: Strossmajerjeva u. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Avstrijsko-jugoslovanski sporazum in naša ožja domovina.

Ko so se dogovarjali avstrijski in jugoslovanski delegatje glede medsebojnih konvencij in čitali posamezna imena naših delegatov, smo se zelo čudili, da ni bilo med njimi niti enega, ki bi dobro poznal razmere v Sloveniji in Dalmaciji. Tudi med eksperti je bila večina ljudi, kateri niso bili dovolj informirani o nas. G. Pašiču in njegovim ministrskim tovarišem se je zelo mudilo, da bi bile konvencije prej ko mogoče podpisane. V svoji nervoznosti so Avstrijcem vedno bolj popuščali. Dr. Seipel in avstrijska delegacija je to takoj spoznala, zato so začeli postajati vedno bolj trdovratni in res so s svojo trdovratnostjo odnesli zmago na Dunaj.

V Beogradu so se oglašili o priliki prihoda dr. Seipela zastopniki našega združništva in denarnih zavodov, ki so prosili in rotili merodajne kroge, da naj pri relaciji medsebojnih privatnih dolgov in terjatev napram Avstrijcem nikakor ne odnehajo. V dobro utemeljeni ulogi so zahtevali relacijo 100 predvojnih kron za 100 jugoslovanskih. Kompetentni krogi so imeli za njihova utemeljevanja gluha ušesa. Popolnoma so jih omalovaževali, zlasti minister Markovič. Po mirovni pogodbi bi morala Avstrija plačati za 100 predvojnih kron približno 40 švicarskih frankov, po podpisanim sporazumu pa, kakor smo že poročali, dobimo za 100 naših kron borih 8 dinarjev. Male zadrage, ki imajo razmeroma največ terjatev, se nahajajo v obupnem položaju, ker ne najdejo izhoda, kako bodo izplačevale svoje vlagatelje. G. Markovič je zastopnikom mirno odgovoril, naj odtegnejo vsakemu primerno vsoto.

Kako je z našimi delavskimi zavarovalnicami? Kakor znano, imajo one tirjati od bivših avstrijskih central okoli 20 milijonov predvojnih kron premij, denar, ki je namenjen našemu delavstvu. Kako velikanska zguba je to za delavce in sploh za naše gospodarstvo, ako ponuja Avstrija sedaj za 20 milijonov predvojnih kron — 30.000 Din. Poštna hranilnica je izgubila vsled tega sporazuma okroglo 50 milijonov predvojnih kron.

Naši denarni zavodi in zadrage so si nakupili že pred in med vojno veliko število avstrijskih vrednostnih papirjev, razne deželne obligacije in delnice raznih avstrijskih podjetij, komunalne zadolžnice raznih avstrijskih mest. Večina teh papirjev je bila de-

ponirana v Avstriji. Avstrijska vlada pa je zaplenila te vrednostne papirje leta 1919 proti določbam mirovne pogodbe in jih držala pod zaporo, tako da Jugoslovani niso mogli razpolagati z njimi v času, ko je avstrijska krona še kaj veljala. Od teh papirjev se ni zahtevalo sedaj nobene odškodnine, ta izguba se ceni na 50 milijonov kron. Skupna škoda iz navedenega znaša okrog 200 milijonov kron, da ne omenimo vojno posojilo, ki je popolnoma izgubljeno.

Vsled te brezbriznosti in površnosti sta udarjeni pred vsem najbolj Slovenija in Dalmacija, ki sta imeli pred prevratom svoje politično in gospodarsko središče Dunaj. Stroške avstrijsko-jugoslovanskega sporazuma naj plačamo torej Slovenci in Dalmatinci.

Naši mali ljudje, ki so zbirali majhne svotice in jih nalagali v male posojilnice, naj torej plačujejo.

Poročali smo tudi o nameravani trgovinski pogodbi, ki jo hočejo skleniti radikali z Avstrijci. Dr. Seipel je zahteval znižanje uvozne carine na avstrijsko eksportno blago, kakor na čevlje, tekstilno blago, konfekcijo, pohištvo, stroje. Toraj naj naši obrtniki in industriji zapro svoje delavnice in tovarne, ker ne bodo mogli z avstrijskimi proizvodi konkurirati? Ali naj se naši delavci, ko ne bodo mogli najti več v domačih podjetjih zaslужka, s katerim so preživljali sebe in svojo družino, izselijo iz domovine, ki lahko da vsakemu prilike, da ostane in dela na domači grudi. Ta sporazum je naravnost katastrofalen za našo ožjo domovino. Toda hvala Bogu, ta vprašanja pridejo še pred narodno skupščino. Glede na vse to, morajo jugoslovanski državljani nad tem napraviti temeljit obračun z radikalsko stranko in potem bo naše gospodarstvo in naša politika drugačna, kakor danes.

Politične vesti.

Volilni shod JDS. se vrši v četrtek dne 1. tm. ob pol 8 uri v Levcu pri g. Majdiču. Govori srezki kandidat g. Ivan Rebek.

Protest DS v Mariboru proti prodajanju narodnih interesov Slovenije nemškemu Avstrijcem. Načelstvo JDS je imelo 27. tm. popoldan v Mariboru pod predsedstvom g. Rebeka skupno z odborom krajevene organizacije sejo, na kateri se je obširno razpravljalo o beograjskih pogajanjih med našo vlado in Avstrijo. Navzoči

so z ogorčenjem soglasno sprejeli sledečo resolucijo: »Oblastno načelstvo demokratske stranke vidi v uspehih pogajanj vlade z avstrijsko vlado, v kolikor so doslej znani, sramotno kapitulacijo in izdajo interesov Slovencev zlasti na severni meji na celi črti. Ne vidi pa najmanjše protidajave v korist naših prebivalcev v nobeni točki. Niti interesi naše industrije niti konzuma niso bili upoštevani. Odklanjamo kompenzacijo škode, če jo je z zakasnelo odpravo sekvestracije imetja Avstrijcev vlada zakrivila to tembolj, ker bi to škodo naj trpel brez vsake krivde najrevnejši upnik v Sloveniji na svojih predvojnih naložbah in terjatih nasproti avstrijskim upnikom. Niti vlada niti narodna skupščina nimata pravice, odreči se brez pooblaščenja upravičencem tem privatnopravnim terjatom in je načelstvo mnenja, da spadajo morebitni spori pred redna sodišča. Če nam vlada ne zna pomagati do naših pravic, naj jih vsaj ne prodaja. Tozadevni dogovor vlade bomo smatrali kot nič. Najodločneje protestiramo proti upoštevanju nemških zahtev po restituciji šulferajnskih šol in drugih bojnih organizacij germanizacije naših krajev ter se bomo takemu vmešavanju tujcev v naše notranje zadeve z ozirom na sedanjo vlado proti takemu favoriziranju anacijonalnega sovražnega življa z vsemi sredstvi uprli. Prepuščamo pa vso odgovornost za požar, ki bi ga zanetilo radikalno partizanstvo s takimi barantijami ob narodni meji. Vodstvu stranke in njenim poslancem v bodoči narodni skupščini se naroča proti oškodovanju interesov njenih volilcev uvesti najostrejši boj. Odločno odklanjamo glede odškodnine za škodo, ki jo je baje napravila naša vojska na Koroškem, ko je morala poditi podivjane nemške Volkswehrovce iz slovenskega teritorja. Žalostno je, da se naša vlada pri tem ni spomnila na mnogo večjo škodo, ki so jo napravili Volkswehrovci našim državljanom pri vpadu na teritorij naše države v našo mežiško dolino in našim državljanom bivajočim na sedanjem avstrijskem ozemlju. Ravno tako sramotno je, da naša vlada ni dosegla glede varstva slovenskih manjšin na Koroškem nobene obvezne izjave. Zahtevamo, da se udeležje pogajanj za trgovsko pogodbo z Avstrijo in za druga še nerešena vprašanja strokovnjaki veččaki iz Slovenije, da se v bodoče bolj zaščitijo narodni in gospodarski interesi pokrajine, koja kot neposredno mejašino najbolj za-

deva to vprašanje. Predvsem zahtevamo da se odpravi od Avstrije visoka carina na vino, da se omogoči izvoz vin, ker preti slovenskemu vinogradništvu sicer katastrofa.

Brezpravna raja so naši slovenski rodni in krvni bratje v nekdanjem avstrijskem koroškem vijaletu. Z nasiljem in krivico smo izgubili prvi plebiscit. Minule dni se je v drugi obravnavala usoda naših koroških bratov — tokrat v Beogradu. Naš narod se obupno in ogorčeno vprašuje, kaj se je storilo za koroške Slovence, kaj je v tem pogledu pokrenil polnomočni namestnik Hribar iz Slovenije in minister Zupanič iz Slovenije?

Iz volilnega boja na Štajerskem. V mariborski oblasti so se vršili v nedeljo številni shodi demokratske stranke, ki so vsi izborni uspehi. Na sijajnih zborovanjih v Rogaški Slatini, Rogatcu in Marenbergu so z uspehom nastopili kandidati Rebek, Mravljak in Gumzej. Posebno globok utis je napravil shod dr. Kukovca v Rogaški Slatini, kjer je dr. Kukovec razpravljaj o pogubnih pogajanjih radikalne vlade z Avstrijci. Na ta govor je po obširni razpravi in vsestranskih pojasnilih govornikov krojača Vidgaja, orjunaša Lebana, ravnatelja kopališča dr. Štera povzel besedo navzoči kaplan Gašparič rekoč: Ker nisem pristaš vaše stranke, bi se ne bil oglasil k besedi, razun zaradi kratke izjave, da zavzajem stališče. Moram priznati, da je stališče govornika današnjega shoda dr. Kukovca, v zvezi s pojasnili, ki jih je izzvala razprava po mojem osebnem mnenju edino pravo in ga zato odobravam. V Rogaški Slatini sta nadalje nastopila kandidata Puklavec in viničar Malgaj. Zaupni sestanki naših kandidatov so se nadalje vršili v Vuhredu in na Muti, kjer so nastopili notar Kolšek, Gumzej in prof. Mravljak. Shoda so se udeležili vsi stanovci, zlasti obilno kmetski stan. Nadučitelj Lešnik je hotel s svojimi narodnimi socialisti shod motiti, a je pogorel. Golouhov shod v Vuzenici so razbili pristaši SKS. V Jeruzalemu je imel krasno uspeli shod Lovro Petovar. Shodu je predsedoval Vinko Polak. Iz ljutomerskih gorci je prišlo nad 200 samih volilcev. V svojem govoru je razvijal g. Petovar svoj gospodarski program, orisal politični položaj in težavni stan viničarskega vprašanja. Navzoči zborovalci so burno odobravali njegovim izvajanjem.

Kje je prava vera? Kadar je nastopil volilni boj, tedaj je duhovščina vedno klicala, da je vera v ne-

Dr. MILKO HRAŠOVEC:

Naša prva postojanka.

Kronist, ki bo svoj čas listal po zaprašenih arhivih mestnega urada v Celju, našel bo skromen zapisnik z 16. novembra 1922, katerega dne si je naš celjski odsek Sav. podr. S. P. D. priporil svojo prvo postojanko.

Kratek je ta zapisnik, ker navaja le navzoče osebe, predmet obravnave, potek in zaključek dražbe.

Ta pa je časten za naš odsek, ker je kronal njegovo delo, ki je posebno v zadnjih treh letih s trdovratnim in neumornim delovanjem stremel za tem, da svetu in svojim članom razun svoje skromne štampilije pokaže še druge uspehe!

S kakim veseljem smo leta 1919 po preobratu prijeli za delo!

Vojna je izjedla delovanje planinskih društev posebno v narodnostno velevažnem okolišu odseka.

Niso tu sicer veleture, ter gorski velikani, pa gričkov in hribov je nebroj, ki jih v prvi vrsti in vse leto posečajo

naši prijatelji prirode, ki so nas klicali na pomoč!

Celo široko in košato celjsko pogorje s svojimi prekrasnim Tovstvim vrhom, ki ga krona razgledni stolp, vitka in skalnata Grmada in Srebotnik, romantična soteska Hudičevega jarka ter prekrasna gorska vasica Svetje (Svetina) je čakalo pionirjev Slov. plan. društva.

Gora Oljka, oko savinjske doline, košati velikan Kum, skalnato Veliko Kozje, zaraščen Kozjak, Mrzlica, Molič, Šmohor in drugi so vabili na poset.

Vse te in druge kraje smo obiskali ne le kot izletniki in turisti, temveč tudi kot delavci. Povsod je odsek zapuščal za seboj rudečo sled ter kažipotne naprave, ki so in bodo služile onim, ki prihajajo uživati in občudovat milino in krasoto celjske okolice.

Vabili smo jih z opisi najlepših izletov in razgledišč, ter stremeli za tem, da so bila vsa izletišča prometno, hitreje ter udobneje, dostopna.

Skrita želja pa po lastnem zaveščišću nam je bila pri vsem tem zvezda

vodnica!

Dolgo smo stremeli za njo, dolgo upali in čakali, da smo ga dočakali.

In sedaj ga imamo!

Ponosno gleda naša trdnjava, ki jo hočemo imenovati celjsko koč, v lep planinski svet.

Na lepi široki planoti, kakih 15 minut pod Tovstvim vrhom stoji naš dom. Lepa prostorna hiša, gospodarsko poslopje in mala uta.

V hiši je na levo stanovanje oskrbnika, naravnost kuhinja, na desno pa prostorna soba, ki bo lahko 20—25 izletnikov vzela pod streho.

Seveda le po dnevu, ker ležišča bodo tu le štiri.

Po lesenih stopnicah pridemo v podstrešje, kjer je urejena krasna mala sobica z dvema posteljama.

Ta bo posebno pripravna za one, ki bi hoteli par dni uživati gorski zrak in mir.

V gospodarskem poslopiju so prostorni hlevi ter prostori za seno in slamo. Tudi sadna stiskalnica se tu nahaja.

V mali uti ste dve majhni sobici, v kateri bodo prirejena 2—3 ležišča. Prenočevalo bo torej lahko krog 10 ljudi.

Posestvo, ki je last mestne občine celjske in ki jo je izdražbal naš odsek za deset let, je prav obsežno.

Posebno dosti je travnikov, pašnikov in sadnih dreves. Seveda je vse zanemarljivo in potrebno investicij in melioracij. Ko se sadno drevje počisti in z novim, zlahtnejšim nadomesti, ko bodo pognojeni travniki in pašniki, dajalo bo posestvo lep dobiček.

Že sedaj je krme dovolj za dve kravi, ko bo vse urejeno pa bo 5—6 glav hrustalo naše seno.

Sadno drevje pa bo dalo obilo sladke pijače za izletnike!

Razgled in okolica posestva je prekrasna.

Kar oko nam je zaiskrilo, ko smo gledali krasoto, ki nas obdaja ter se prepričali, da naše delo in naš trud ni bil zastonj in je rodil tako lep uspeh.

Košati listnati in smrekovi gozdovi so okrog posestva.

varnosti. Naj se vendar ne voli strank, ki so naprednega mišljenja. Kaj pa sedaj? Dve krščanski stranki si stojita nasproti, katera je bolj krščanska, Šušteršičeva, v kateri so župniki ali Koroščeva, za katero se trudijo kaplani? Preteklo nedeljo se je vršil namreč v Borovnici volilni shod Narodne ljudske stranke, na katerem je dr. Šušteršič podrobno obrazložil nemoralnost in breznačajnost klerikalne politike. Shodu je predsedoval borovniški župnik Štrajhar, zborovanje pa je hotela razbiti opozicija pod vodstvom domačega kaplana, ki je očital dr. Šušteršiču, da hoče odpreti cerkev vsem strankam, kar da je indirektno očitke tudi proti škofu, češ da je pristranski. Splošen smeh pa je povzročil kaplan, ko je govoril, kako so se poslanci SLS borili za avtonomijo in univerzo. Ko pa je povdarjal, da morajo imeti besedo v šoli cerkev, država in otroci, je nastal tak krah, da je kaplan ves zmeden in potrč odhitel v cerkev mašo brat. »Slovenca« ta razcep med župniki in kaplani ni nič kaj všeč, zato je napisal notico: »Soglašamo«. Na Šušteršičevem shodu v Borovnici je g. župnik Štrajhar pozval navzoče, naj 19. marca vsi vržejo volilne kroglice v Šušteršičevo skrinjico. Popolnoma soglašamo! Dne 18. marca bodo metali kroglice v prvo (SLS) skrinjico, dne 19. marca pa lahko napolnijo z njimi vse Šušteršičeve skrinjice. Čudno bo izgledalo, če bodo udrihali župniki čez kaplane, kaplani pa nastopali s svojo opozicijo proti župnikom in vendar so oboji oznanjevalci in varuhi Kristusovega nauka, ki uči ljubezen in bratoljubje.

Kralj podpisal konvencije z Italijo. Dne 25. tm. je prispel iz Rima tajnik našega poslanstva in prinesel seboj original ratifikacijske liste o santamargheritskih pogodbah, ki jih je podpisal italijanski kralj 22. tm. Zunanji minister dr. Ninčič je bil sprejet na dvoru ob pol petih, in kralj Aleksander je podpisal pri tej priliki originalno ratifikacijsko listino z istim datumom. Zvečer se je vrnil poslaniški tajnik Stankovič v Rim, da izroči listine Mussoliniju.

Iz volilne borbe. Na seji glavnega odbora demokratske stranke se je sklepalo o volilnih shodih. Akcijski odbor radikalne stranke je razpravljal o cepljenju radikalnih kandidatnih list. V Novem Sadu se je vršila konferenca socialstov, na kateri je prišlo do incidenta, ker so komunisti poslali svoje agitatorje, da bi zborovanje razbili. Socialisti so komuniste pometali iz dvorane.

Nadaljni uspehi dr. Seipela. Avstrijski kancelar dr. Seipel se je vrnil na Dunaj ter 27. tm. poročal vladi o beograjskem obisku. Vladni krogi so stopili v stik tudi z voditelji strank, ki so zahtevali pojasnila, kaj se je doseglo v nacionalnem oziru odnosno ali se je popustilo v Koroškem vprašanju. Kancelar Seipel in minister Grünberger sta dala povsem pomirljive izjave. Dr. Seipel je izjavil, da se glede restitucijske lastnine Schulvereina, Südmarke in Alpenvereina sicer ni doseglo popolno soglasje, vendar je avstrijska vlada jugoslovanski izrecno sporočila, da smatra za dogovorjeno, da se vrnejo tudi likvidirana posestva nemško — nacionalnih društev. Kar tiče Koroške je dr. Seipel povdarjal, da

V veličasten mestni log, v prijazno vasio Svetino prideš v hladni senc po ravni cesti.

Na Grmado s sijajnim razglediščem prideš v pol uri skoraj popolnoma v ravnini.

Na razgledni stolp na Tovstem se povspeš v 20 minutah. Srebotnik, Hudičev jarek, so kratki, lahki, izprehodi.

V bližini posestva sta dva živa studena.

Nepopisno lep je prizor zjutraj in zvečer, ko ti je odprt pogled v široko savinjsko dolino in pozdravljaš mogočno panoramo savinjskih planin.

Celjska kočja bo postala vsem bližnjim in daljnim prijateljem narave ona točka, kamor se bodo po zimi in po leti, v spomladi in v jeseni, z veseljem vedno znova vračali.

Celjski odsek pa bo na ti svoji prvi postojanki ponosno razvil prapor Slov. plan. društva, ter bo od te postojanke korakal naprej, dokler druge ne pribori!

se mu je posrečilo spraviti razgovor na osnovo paritetnega reševanja problemov narodnih manjšin. Jugoslovanska vlada je priznala nemškemu vprašanju v bivših avstrijskih južnih provincih isto važnost, kakor slovenskemu na Koroškem. Avstrijska delegacija je dobila tudi zagotovilo, da bo jugoslovanska vlada v svrhu pomirjenja Nemcev v najbližnjem času razpustila svoje nacionalistične organizacije. Glede Koroških Slovencev se ni nič konkretnega sklenilo. Avstrijska vlada bo vsekakor pazila, da se upravičeni nemški interesi ne krčijo.

Sušak še ne bo evakuiran. V torek 28. tm. bi morale zasesti Sušak naše čete, kar se pa ni zgodilo, ker v Rimu še niso bile izmenjane ratifikacijske liste. Italijanske oblasti bodo začele z izpraznitvijo Sušaka in tretje dalmatinske cone v četrtek ali v soboto. Glede razmejitve Reke se vrše tozadevna posvetovanja.

Posvetovanje o ureditvi delavnega časa. Anketa o ureditvi delavnega časa je razpravljala o pravilniku za ureditev delavnega časa v industriji in obrti. Nadalje so razpravljali o predlogih delodajalcev in delojemalcev. Glede nočnega dela v pekarnah so delojemalci pledirali za odpravo nočnega dela. V tej točki ni prišlo še do sporazuma.

Francozi izvedejo brezobzirno svoje načrte v Poruhrju. Poincaré se je izrazil napram rezervnim častnikom, da je Francija kazala štiri leta svoje junaštvo na frontah, nadaljna štiri leta je potrepeljivo gledala svoje sovražnike. Sedaj je prišel trenutek, ko je mera napolnjena. Nemčijo je treba prepričati, da je Francija zmaga. Na postaji Hengstein so Francozi ustavili brzovlak Berlin — Köln in zaplenili 13 milijonov mark in litografsko ploščo za tiskanje bankovcev. V Bochumu so aretirali župana in vse občinske svetovalce.

Italija proti jugoslovanskemu časopisu. Kakor poroča »Slobodna Tribuna« prinaša agencija »Informazione« v pregledu pisanje hrvatskih in srbskih listov, ki izražajo svoje nezadovoljstvo vsled izpeljave rapalske pogodbe. Italijansko časopisje se čudi, da se kaj takega more dogajati v Jugoslaviji, kateri je Italija na pragu. Jugoslovani ne smejo pozabiti, da Italija, s katere usodo ravna Mussolini, ne bo trpela, da se o njej piše v tonu in insinujacijah, kakor to nekaznjeno delajo balkanske novine. Agencija »Italica« imenuje abnormalne pojave srbskih in hrvatskih novin, ko kritikujejo Mussolinijev nastop v parlamentu in senatu ter pravi: »Mussolinijev izjave se ne dajo falzificirati. Kaj in kako misli o Jugoslaviji in kako on hoče, da se rešuje reško vprašanje, je jasno izrazil svojo misel. Jugoslovani se morajo ali podvreči temu ali samim sebi pripisati posledice. Mussolini ne pozna šale.« Agencija »Stefani« objavlja, da je minister Velizar Janković podelil pravico angleškemu puk. Davisu, da zgradi železnico med bakarsko luko in bakarsko postajo. Razlog tej gradnji je, da se emancipira hrvatsko primorje in sploh Jugoslavija od Reke. Agencija pravi, da italijanska vlada temu ni protivna. V tej okolnosti vidi še en dokaz beograjske vlade, da Jugoslaviji ni treba ne Delte ne luke Baroša za njeno trgovino. Vse zahteve v tem pogledu so umetno narejene. Krinka je padla z gesto ministra saobračaja.

Turški parlament popušča. »Wa-hit« poroča iz Carigrada, da je sklenila angorska vlada predlagati zaveznikom, naj se rešitev mosulskega vprašanja odgodi za eno leto. Sklenila je nadalje odreči se vsem teritorialnim zahtevam v korist Karagača in Zapadne Tracije. V angorski narodni skupščini se je osnovala pod imenom »Skupina neodvisnih« nova stranka, v katero so vstopili vsi nasprotniki lausanske mirovne pogodbe. Ekstremistični elementi nadaljujejo vedno bolj srdito svoje intrige ter poskušajo v skupščini doseči sklep, naj se z vojaškimi odredbami pritiska na zaveznike. Da pomore turški vladi proti ekstremizmu, je sklenila angleška vlada odpoklicati izpred Smirne svoje vojne ladje.

Imenovanja za upravne sodnike. Dne 26. tm. je predložil na seji ministrskega sveta minister dr. Laza Marković, kandidatne liste za upravna sodišča: 12 kandidatov za predsednike in 48 kandidatov za sodnike na pod-

lagi zakona o upravnih sodiščih. Ministrijski svet je izbral od tega števila 6 predsednikov in 24 sodnikov in sicer za upravna sodišča v Sarajevu, Zagrebu, Celju, Skoplju, Dubrovniku in Beogradu.

Jugoslovenom in -slovenkam mesta Celje in okolice!

Pripravljalni odbor »Organizacije jugoslovanskih nacionalistov Or-ju-na« v Celju naznanja vsem narodno zavrednim Jugoslovanom in -slovenkam mesta Celje in okolice, da se vrši

**v sredo, dne 28. februarja 1923
ob 20. uri zvečer**

v veliki dvorani »Narodnega doma« v Celju **ustanovni občni zbor** organizacije jugoslovanskih nacionalistov s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav in govor predsednika pripravljalnega odbora.
2. Poročilo delegatov in predsednika oblastnega odbora v Ljubljani.
3. Čitanje pravil.
4. Volitev odbora in
5. slučajnosti.

Vdeležba občnega zbora je dovoljena vsem članom in somišljenikom organizacije, vsled česar vabimo na polnoštevno udeležbo.

Vpisovanje se vrši v sredo, dne 28. februarja od 19. ure naprej v veliki dvorani Narodnega doma.

**Organizacija jugoslov. nacionalista
v Celju, dne 23. februarja 1923.**

Mestni odbor.

Celiske novice.

Mestno gledališče Celje. V soboto, dne 3. marca se vprizori Schönherr-jeva trodejanka »Otroška tragedija«. Mladini izpod 18 let je vstop k tej igri zabranjen. Abonement.

Mestno gledališče v Celju. Vsled nastalih zaprek se gostovanje tukajšnjega mestnega gledališča v Ptuj s predstavo »Sedemnajstletni« ni vršilo dne 25. febr. ampak se vrši v nedeljo dne 4. tm.

Mestno gledališče v Celju. V torek 27. t. m. je gostovalo ljublj. narodno gledališče z veselo igro »Ugrabljene Sabinke«. Hiša je bila razprodana, igralo se je dovršeno, kakor smo že vajeni pri ljubljanskih, dragih nam gostih. Smeha in zadovoljstva ni manjkalo med občinstvom. Igra sama na sebi ni mnogo vredna, in človek se ne hote vprašuje, odkod pride v II. dejanju ta slavošpev na pomen in vzvišen namen gledališča, ki je v g. Putjatu našel prvovrstnega interpreta ter izzval v publiko prisrčen, hvaležen aplavz na adresu gledališča.

Društvo javnih nameščencev v Celju, vpsalo je Predsedništvu pokrajinske uprave v Ljubljani sledečo spomenico: V zadnjem času so se v raznih panogah javne uprave izvršile številne premestitve uradnikov. Javnost pripisuje temu pojavu mnogokrat politično ozadje. Radi tega in ker je društvo po § 3. društvenih pravil dolžno zastopati interese javnih nameščencev se na podlagi soglasnega sklepa odboreve seje z dne 21. februarja 1923. predsedništvo naproša, da omeji predstavljane uradnikov le na zahtevo istih ali pa odredi prestavljenje le kot kazen po izvršenem disciplinarnem postopanju. Ta odborov sklep je bil povzročen vsled premestitve policijskega svetnika dr. Ivana Senekoviča, ki je tekom leta dni prestavljen že tretjič in stem gmočno upropaščen. Podpisano društvo in pa javnost imata utis, da so to premestitev povzročili zadnji celjski dogodki. Vox populi je, da je gospod dr. Senekovič korekten uradnik in iskren Jugoslovani in je kot tak zaslužil kvečjemu pohvalo ne pa kazni. Podpisano društvo vlaga, ako je ta premestitev imela politično ozadje, odločen protest ter zahteva, da se premestitev gospoda dr. Senekoviča preklicuje. Prepis te spomenice se objednem odpošlje v svrhu upoštevanja odnosno nadaljnih ukrenitev ministrstvu za notranje zadeve in osrednji zvezi javnih nameščencev v Ljubljani.

V Celju, dne 27. februarja 1923.

Samostojna nemška kandidatna lista na Štajerskem naj bo dokaz, da ne obstoja med radikalci na eni strani ter med Nemci in njim pridruženimi odpadniki na drugi strani, dogovor ki

zasigura nemštvu vse one pozicije med nami, ki so jih v prevratnih dneh osvojenja izgubili. Kako je vendar vse to gniljivo in kako se menjajo časi in značaji. Kaj se je vendar razpravljalo na onem tajnem radikalskem sestanku v celjski nemški hiši, kjer so bili navzoči tudi »vodniki slovenskega naroda«! Vse to nas prav malo zanima, le to vemo, da je nacionalna ideja močnejša in da postane skoro tako silna, da bo še glava bolela vse tiste Nemce. ki pozabljajo, da žive med nami in od nas, in da nismo v l. 1914 in tudi ne v Avstriji. Žnjimi vred pa bo bolela glava tudi vse tiste slovenske konjunkturiste, ki tem pojavom sramotno asistirajo s svojimi imeni, dasi prav dobro vedo, da je v danih razmerah to narodno izdajstvo, ki ga bo naš narod v celoti dosledno in brez pardona poplačal vsem tistim, ki to zaslužijo. Račun z Nemci bo prav tako definitiven kakor z onimi neznačajneži, ki letajo danes za njimi, samo trenutno še s srbskim ali slovenskim imenom.

Težka krivica se je pripetila internacionalnim socialdemokratom v Celju, kakor čitamo v »Napreju«. Naznani hudodelci so potrgali ponoči nemške volilne oklice namenjene sodrugom, ki ne znajo slovensko ali pa ne marajo slovenskega jezika. Tudi mi ne odobravamo tega početja, ker internacionalna mora vendar ohraniti privilegij »kišče« in »republike«, s kojim je pri ustavotvorni skupščinski volitvi tako plodonosno slepila svoje sodruga, da jo danes vsi pametni in misleči delavci zapuščajo in da je tudi nemški lepaki ne bodo rešili, prav posebno pa še letos ne, ko gredo tisti, ki slovensko ne znajo ali med Nemce, ali pa med radikale.

Na razne vesti, kroječe po mestu, o pobiranju prostovolj. prispevkov pri nemških tvrdkah, dalje, o poneverjenju večje vsote denarja in razne druge vesti, katerih namen je škoditi organizaciji, daje podpisani odbor sledeče pojasnilo:

Res je, da je bil neki član pri 3 nemških tvrdkah z nabiralno polo, toda brez vednosti odbora. Dotični član je nabrani znesek onim tvrdkam vrnil iz osebnih blagajne. Bil pa je obenem izključen iz organizacije.

Vse vesti o kakem poneverjenju so gola laž. Danes je ustanovni občni zbor. Pridite na občni zbor vsi tisti, ki te laži brusite, da vam zamašimo usta, pa tudi tisti, ki ste tem lažem nasledili, da zveste resnico.

Pripravljalni odbor Or. Ju. Na. v Celju.

Za predsednika upravnega sodišča v Celju je imenovan dvorni svetnik dr. Ivan Vertačnik, za člana pa finančni svetnik Ljud. Brencin in vladni svetnik Henrik Steska.

Osebnost vest. Premeščen je iz Ljubljane v Celje kot telovadni učitelj na tukajšnjo državno realno gimnazijo g. Stanko Jurko. Dosedanji telovadni učitelj g. prof. Gorečan je dobil bolezenski dopust.

Iz državne službe. Premeščen je okrajni komisar g. dr. Lovro Hacin od tukajšnjega okrajnega glavarstva k okrajnemu glavarstvu v Radoljici in sodnik g. dr. Janko Košan iz Ptuja v Celje.

Jugoslovanski Matici so darovali: Drago Sirec nabral v gostilni »Brani-bor« Din 162'80, nastavljenici R. Stermeckija Din 45'70, Anton Lečnik Din 50'—, Metlika nabral v »Narodnem domu Din 80'—, Vinko Gaberc D. 25'—, Vesela družba v »Narodnem domu« Din 150'—, dr. Novačan po pisarni dr. Gvidona Serneč Din 500'—.

Potres. Poroča se nam, da se je v torek zjutraj ob pol 7. uri čutil rahel potresni sunek.

Francoški krožek priredi v soboto 3. tm. ob 8. uri zvečer v mali dvorani »Narodnega doma« čajanko. Vršilo se bo predavanje s skioptičnimi slikami in bo igral kvartet. Prijatelji Slovenci se tem potom vabijo k obilni udeležbi.

Opozorjamo cenj. čitatelje na oglas o občnem zboru društva »Napoleon« v Celju.

Občni zbor Podružnice Jugoslovanske matice v Celju se vrši, kakor je bilo že parkrat javljeno v Novi Dobi, v petek, 2. marca, ob 8. uri zvečer v mali dvorani celjskega Narodnega doma. Kakor že omenjeno, bo predsednik g. Jeršinovič na kratko predaval o organizaciji in delovanju »Jugosl. Matice«. Ponovno prav lepo prosimo take udeležbe, kakoršno zasluži Jugoslovanska matica in kakoršno nam

našega narodna čast in sveta narodna dolžnost do svojih nesrečnih bratov! — Odbor.

Vollni sestanek javnih nameščencev: Železničarjev, sodišč, pošte, okrajnega glavarstva, policije, finance itd., se vrši v četrtek, dne 1. marca t. l. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih Narodnega doma. Javni nameščenci pridite, da slišite vašega kandidata g. prof. Mravljaka in da stavite nanj svoje želje in zahteve.

Klno Gaberje. Četrtek 1., petek 2., sobota 3. in nedelja 4. marca: »Skrivnostni jezdec«, drama v 5. dej.

Prosveta.

Koncert umetniške dvojice Trost. Vsem Celjanom je gotovo še v najboljšem spominu klavirski koncert prvega slovenskega klavirskega virtuozu g. Antona Trosta in njegove soproge ge. Claire Trost-Fiedler, ki se je vršil pred dobrim letom in je spadal poleg komornih večerov kvarteta »Zika« med najboljše umetniške prireditve lanske koncertne sezone. Ta umetniški užitek se nam bo nudil vnovič v soboto 10. marca t. l., ko priredi umetniška dvojica Trost svoj klavirski koncert v mali dvorani hotela »Union« v Celju. Spored koncerta je silno zanimiv. Priobčimo ga v prihodnji številki, za danes le omenjamo, da stoji na sporedu tudi naš priznani slovenski skladatelj Lucijan Marija Škerjanc. O umetniških vrlinah mojstra Trosta govoriti, bi bilo odveč, saj je poznan in visoko priznan na vseh večjih koncertnih odrih Srednje Evrope. Da mu je njegova soproga ge. Claire Trost-Fiedler vredna umetniška družica, pričajo ne le številne kritike o njeni čehoslovaški turneji, ampak smo se pri lanskem koncertu o tem na lastna ušesa prepričali. Podrobnosti koncerta so razvidne iz lepakov in sporedov. Priporočamo, da si vsak obiskovalec nabavi spored z razlago Musorgskega skladbe: »Razstava slik«, da bo lahko sledil tej zanimivi slikariji v glasbi. Vstopnice in sporedi se bodo dobivali v predprodaji v trafiki gospe Marije Kovač v Aleksandrovi ulici od 3. t. m. dalje. Celjani, ki glede dovtetnosti za umetniške koncerte prednjačimo celi Sloveniji, bomo tudi ob tej priliki z napolnjenimi dvorano izkazali svoje zanimanje našemu mojstru Trostu in njegovi ge. soprogi.

Dopisi.

Šoštanj. Tukaj je umrla 27. 2. gospa Marija Tajnik. Rajnka je bila blaga narodna mati, ki je vzgojila vse svoje otroke v strogo narodnem duhu. Njena gostilna pri »Basistu« je bila daleč na okoli znana kot zatočišče tuk. narod. društev.

Iz Hrastnika nam pišejo: Da oživotvorijo svoje delovanje na polju narodne vzgoje in kulture, so na inicijativo stavbenega odseka »Sokola« v Hrastniku, sklenili po večini vsa narodna društva, postaviti si svoj lastni dom; v ta namen se je ustanovil »konzorcij za zgradbo narodnega doma v Hrastniku«. Doslej so priglasili pristop: »Sokol«, Glasbeno društvo, »Narodna čitalnica«, moška in ženska podružnica »sv. Cirila in Metoda« in »Streški klub«; pričakovati pa je, da pristopijo tudi še ostala društva. Konzorcij je začel takoj poslovati. Zemljišče za bodoči Narodni dom je podarila ga. Šentjurčeva, nadalje je kupil konzorcij material stare podrti šole; primoran pa bo, pričeti v kratkem z nabiralno akcijo ter apeliramo na vso napredno javnost, da podpira to akcijo, katere končni cilj je, potem prosvetnega dela, širiti narodno zavest, ter streči moč pogubonosnega rimskega klerikalizma.

Sv. Florjan pri Rogatcu. V nedeljo, dne 25. tm. je priredilo tukajšnje šolsko vodstvo nad vse pričakovanje lepo uspelo šolarsko prireditev. Prvič v našem kraju smo imeli priliko videti marljivo učitelstvo, ki je posvetilo otrokom toliko požrtvovalnosti in se s tako vnemo poprijelo trudapolnega dela, ki je rodilo tudi zaslužen sad. Po krasnem nagovoru, ki ga je imel g. nadučitelj Wrežl na došle stariše, so otroci nastopili v dveh — za ta kraj zelo primernih igrah: »Ujedinjenje« in »Čista vest«. Pri zelo dobri razdelitvi vlog, so vsi učenci

svoje naloge na tem otroškem odru brezhibno izvršili, med katerimi se je pa posebno odlikovala učenka tretjega razreda Vroglava, ki nam je v dveh glavnih vlogah predočila skoraj popolnoma rutinirano igralko. Prireditve je zaključil iskreni govor g. učitelja Stefancioza, ki je povdarjal važnost kulturnega dela, ki je potreben mladini k njenem nadaljnjem razvoju.

Dnevna kronika.

Uradno se objavlja, da so vse vesti, katere po došlih poročilih razširjajo Nemci, da bo glasovanje za njihove kandidate v severni Sloveniji, kjer so postavili svoje lastne kandidatske liste, nekaj plebiscit za to, da bi ta del Štajerske zopet pripadel pod Avstrijo, lažnjive in neresnične. Oblasti bodo proti vsem onim, ki bi take vesti razširili, postopale najstrože po zakonu.

Himen. V ponedeljek, 27. tm. se je poročil g. Fran Skaza, uradnik Ljubljanske kreditne banke v Mariboru, z gđ. Maro Vertnikovo iz znane ugledne rodbine Vertnikove v Mariboru. Obilo sreče!

Uradnikom se izplačajo 1. marca stare plače. Finančno ministrstvo je nakazalo za marc državnim nameščencem le dosedanje plače in draginjske doklade. Uredba o novih dokladah še ni izdana, ker se v finančnem ministrstvu baje še niso mogli zediniti glede uvrstitve posameznih krajev v posamezne draginjske razrede. Sklep finančnega odbora pa izrečno zahteva, da se morajo novi dodatki plačati dne 1. marca.

Velike pošne poneverbe. V Monakovem so aretirali pošnega nadinspektorja, ker je poldrugo leto poneverjal nemška pisma in vrednostne pošiljke. Pri hišni preiskavi so našli tujih valut v vrednosti sto milijonov mark. Od poneverjenega denarja si je kupil villo, vredno 35 milijonov mark in še dve hiši v Monakovem.

Umrli je rodbini dr. Tanjšekovi v Št. Pavlu pri Preboldu v nežni starosti sinček. Rodbini naše sožalje.

V vlaku na progi od Laz proti Zidanem mostu so aretirali Franca Peterkoviča, ki je hotel oropati neko gospo iz Pilštajna, ki je imela pri sebi za 20.000 K vrednosti.

Tatova usnja. Orožništvo je izsledilo v Mislinjah tovarniška delavca Josipa Mazija in Alojzija Herlaka, ki sta lansko jesen ukradla v Woschnagovi usnjarni v Šoštanju večjo množino usnja v vrednosti 20.000 kron ter z istim krošnjarila po hribovskih vaseh.

Ljubljanski župan potrjen. Kralj Aleksander je potrdil izvolitev dr. Ljudevika Periča za ljubljanskega župana.

Jugoslovanski škofje za novo narodno himno. Kakor poročajo beograjske »Novosti« so predložili jugoslov. škofje kompetentnim faktorjem prošnjo, da se končno veljavno reši vprašanje izobešanja državnih zastav in pevanja himne po cerkvah ob praznikih. Episkopat je mnenja, naj bi se ob državnih praznikih razobešale na cerkvah samo državne zastave, na župniščih pa državne ali narodne. Glede pevanja himen naj bi se razpisal natečaj za besedilo in kompozicije nove narodne himne za celo našo domovino, ker sedanja slovenska in hrvatska ne odgovarjata cerkvenim predpisom ne po besedilu, ne po melodiji, srbska himna pa ne odgovarja po svoji vsebini državnopravnemu in političnemu položaju.

Zadušnica za dr. Tavčarjem se je vršila 26. tm. v ljubljanski stolnici, katere so se udeležili poleg pokojnikove rodbine veliki župan dr. Baltič, za mestno občino ravnatelj dr. Zarnik, delegat ministrstva financ dr. Šavnik, zastopniki vojaških in civilnih oblasti in veliko število občinstva.

Kraljica se bavi z jugoslovansko književnostjo. Vseučiliški profesor v Beogradu dr. Bogdan Popović je določen, da predava naši kraljici Mariji srbski jezik in zgodovino književnosti vseh treh plemen troedinega naroda, profesor Tihomir Gjorgjevič pa jo bo poučeval o zgodovini, geografiji in etnografiji Jugoslavije.

Po osemnajstih dneh spanja umrl. V Bellevillu Jll. je umrl 60 letni John Straub. Zadnjih 18 dni pred smrtjo je neprestano spal.

2.000 morilnih orožij vrženih v morje. Pred nekaj dnevi so vrgli v morje v New Yorku nad 2.000 komandov različnega morilnega orožja, ki so

ga tekom zadnjega leta pobrali raznim aretirancem. Vmes je bilo 112 pušk, nad 1.500 revolverjev in cele zbirke nožev in bodal.

Pijanci dobe za spomin svoje slike. Policijski načelnik v Des Moines, Ja. je objavil, da bodo vsakega moža, ki ga aretirajo radi pijanosti, fotografirali. Kadar se bo pijanec zopet streznil, mu bo podarila policija njegovo sliko, da bo lahko videl, kako je zgleдал, ko je bil pijan.

Star. zveza »Triglava« v Mariboru se tem potom zahvaljuje vsem darovalcem najskrajnejše za darila v naravi in gotovini, zlasti sotrudnicam pri prireditvi — damam in vsem onim, ki so na kakoršenkoli način pripomogli k sijajnemu, moralnemu in gmotnemu uspehu prireditve. Ker je dobrotnikov preveliko, osebna zahvala ni mogoča. — Odbor.

Volkovi v Ameriki. Prebivalci mesta Grauville par milj od Milwaukee so zelo vznemirjeni, ker se klati v okolici cela tolpa volkov. Tik pred mestom so raztrgali enega konja in enega psa. Udrli so tudi v svinjak neke farme in raztrgali debelo svinjo in jo požrli. Petdeset mož se je odpravilo na lov na volkove.

Človek, ki se ne briga za svoje bogastvo. V stari Grški so živeli filozofi, ki so našli svojo življensko srečo, da so živeli popolnoma priprosto in prezirali denar. Dandanašnji so takih slučajih redki, vendar se semintja dobe. Tako išče neka banka v New Yorku onega filozofa, ki je pred nekaj leti naložil deset milijonov dolarjev, a se zanje potem ni nič več brigal. To preziranje denarja v državi, kjer je še celo čas denar, je brezprimerno.

Moža je umorila in vrgla v morje. Anila Pekas je leta 1921 v Zatonu umorila svojega moža, vrgla ga je v morje in ga davila, dokler ni izdihnil. Vsled uspešnega zagovora odvetnika so porotniki enoglasno zanikali vprašanje umora in Pekas je bila obsojena na šest let ječe.

70 letnico svojega rojstva je slavil te dni veliki češki pisatelj Jožef Holecček. V zgodnji mladosti je prišel Holecček v Zagreb, kjer je prevzel vzgojo Stjepana pl. Miletića, ki je postal kasneje ustvaritelj in voditelj hrvatskega kazališta. Holecček je prevajal jugoslovanske pesmi in jih izdajal v debelih zvezkih. Prišel je tudi z kongresi slovanskih novinarjev. Rodil se je 27. februarja 1853 v Stožicah pri Vodnjanu ter je začel že kot 18-letni mladenič pisati pesmi. Leta 1874 je vstopil v Pragi v službo »Nar. Listov«. Ostal je vse svoje življenje novinar in publicist. Sedaj živi v Pragi in urejuje svoja dela.

Hipnotizem in fašisti. V Ankoni je imel pred kratkim predavanje italijanski psihijater dr. Watry, na katerem je tudi hipnotiziral nekaj oseb, ki so potem kot poslanci imeli političen govor vsak nasprotnega po svojem političnem prepričanju. Ko je bila diskusija na višku, je nenadoma udrl nekaj fašistov na oder in preteplo zdravnika, kakor svoje fašistovske prijatelje, ki so v ostrem tonu obsojali fašistovska nasilja. Šest težko ranjenih z dr. Watryjem vred so morali prepeljati v bolnišnico.

Lokomotiva eksplodirala. V kurilnici pennsylvanske železnice na Garfield boulevardu in Normal Avenue v Chicagi je eksplodirala velika tovarna lokomotiva, ki je bila ravno pripravljena, da odpelje. Lokomotiva je bila ena največjih tovarnih lokomotiv. Dva uslužbenca sta bila ubita in dva črnca težko ranjena.

Težka železniška nesreča. V Porta-Binsonu mali postaji med Chateau-Thierry in Espernom je trčil brzovlak iz Strassbourga v tovarni vlak, ki je stal na postaji. 13 oseb je bilo mrtvih, 36 ranjenih.

Prijateljstvo žene in kače je zelo staro. Vsem je znan klasičen primer iz biblije, ko je sklenila kača prijateljstvo z Evo, a v pogubo Adama in vseh njegovih potomcev. Ta tradicija se je ponovila to zimo v modi. V Parizu so začele nositi dame na sebi malo kačo. V Parizu se ni držala ta najnovejša novotarija. Pač pa je uspelo kači v Londonu, da se vzdrži kot sezijska novost in trgovci z živalimi morajo dobavljati na tisoče kač iz tujih dežel.

Trocki se je zopet oženil. »Holsinkin Sanomat« priobčuje, da se je Trocki ločil od svoje prve žene, ki

mu je pomagala pri njegovem revolucionarnem delu ter se je oženil drugič z hčerko bivšega generala. Druga žena se ne bavi s politiko ampak tembolj z luksuznimi pariškimi oblekami, ki vzbujajo veliko zavist med drugimi sovjetskimi damami.

Čudeži valute. Neki Amerikanec je prišel na Dunaj in šel v rotovško klet na okrepčilo. Ko je pil pol litra rujnega vinca in plačal z enim dolarjem, mu je naštel natak iz dolarja 12.000 kron. Predno je odšel, je naročil še en četr. Ko porine natak arju 500 kron za četr vina, postavi ta pred začudenega Amerikanca 500 kron. »Kako to«, vpraša Amerikanec, »jaz moram plačati še ta četr, a vi mi dajete še 500 kron?«. »Vse prav«, mu zatrdi prijazni natak, »dolar je med tem časom narastel za 1000 kron«.

Narodno gospodarstvo.

Polletni tečaj na drž. podkovski šoli v Ljubljani se prične 1. aprila 1923. Za vstop je vložiti na ravnateljstvo drž. podkovske šole s kolekom za 13 Din kolekovano prošnjo do dne 15. marca t. l., ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. učno spričevalo, 5. npravstveno spričevalo in 6. ubožni list. Vsako prilogo je kolekovati s kolekom za 1 dinar. Pouk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno drž. podporo ter imajo prosto stanovanje; skrbeti pa morajo sami za hrano in učne knjige.

Dolžina jugoslovanskih železnic. Ozemlje Jugoslavije, ki meri 252.000 kvadratnih kilometrov ima skupno 9434 kilometrov državnih in zasebnih normalnih in ozkotirnih prog. Na 1 m² pride samo 38 cm železnice. Od celokupnega jugoslovanskega omrežja je državne lastnine 5165 km ali 55%, ki se delijo v normalnotirne (3129 km) in ozkotirne (1998 km). Dvotirnih prog je v državni posesti le 18 km. Državne železnice opravljajo obrat še po 2660 km privatnih prog, ki so večinoma normalnotirne (2592 km) in le malo ozkih (68 km). Skupno opravlja toraj država 7825 km ali 83,1%, celotnega omrežja. Južna železnica ima v posesti 755 km, od teh le 227 km ozkotirnih prog, zato pa 239 km dvotirnih in 494 km enotirnih prog. Skupno zavzema južna železnica 8% celotnega jugosl. omrežja. Železniško omrežje v Jugoslaviji je nastalo: Bivša Avstrija je prispevala s 436 km drž. železnic, Ogrska z 1418 km, Bosna z 998 km bivših deželnih železnic in 104 km vojaške železnice. Bivša Srbija je imela 1616 km prog, v naši državi pa se je dosedaj na novo zgradilo 5922 km.

André Theuriot:

Sveti Miklavž.

(Dalje.)

Ta datum je prižgal velik plamen detinskih spominov, ki je zadostno razsvetljeval njegovo dušo. Ob tej svetlobi je ugledal veliko domačo peč, okinčano s pripravami za to slavlje, slišal je poskočno godbo igralcev na gosli, ki so hodili po ulicah in vabili dekleta na vsakoletni ples; in spomnil se je svojega nemira prihodnje jutro, ko je bos stekel proti peči poiskati v ognjišču svoje šolne, polne igrač, ki jih je bil sveti Miklavž na svojem osličku ponoči prinesel skozi dimnik.

»Torej, danes zvečer«, je z naslodo nadaljevala babica, »sva sklenili jesti samo domača jedila, spodaj nama je dal zelja — in krompirja, da napravim dobro poteč«, kupila sem lotrinsko klobaso in ravno ko ste prišli, sem pripravljala kolač.«

»Oh, kolač!« vzklikne Boinville, ki je postal bolj zgovoren, »evo vam 20 let, kar nisem slišal ime tega peciva iz jajc, mleka in moke, in še več, odkar ga nisem okusil...«

Lice mu je oživele in mladi deklici, ki ga je skrivaj opazovala, se je zdelo, da vidi v njegovih rjavih očeh žarek poželjenja.

Medtem, ko se je smehljaj, zamišljen v spominih na ta domača je-

*) Poteč je neka vrsta juhe v Lotaringiji iz zelja, pese, kolerabi in krompirja, zabeljena s surovim maslom in špehom.

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica

Poštni ček. rač. 10,598

Ljubljanske kreditne banke v Celju, centrala v Ljubljani

142

Delniška glavnica Din 20.000.000

REZERVA

Rezerve cca Din 17.500.000

50-47

Podružnice**v Brežicah, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Nov. Sadu, Ptuj, Sarajevu, Splitu, Trstu.****Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.****Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.****Prodaja srečke državne razredne loterije.**

dila, sta se babica in Claudette nekoliko odmaknili in se živahno pomenkovali o nekem važnem vprašanju.

»Ne, babica«, je šepetala deklica, »to bi bilo vsiljivo«.

»Čemu neki«, je mrmrala vdova, »uverjena sem, da ga bo veselilo«.

In ker ju je radovedno gledal, je stopila babica k njemu:

»Gospod«, prične, »vi ste že bili tako dobri napram nam in dovolim si to zlorabiti in vas prositi še neke usluge... Kasno je in vi imate dolgo pot, če nameravate k večerji... Npravili bi nama veliko veselje, ko bi hoteli pokusiti naš kolač... Kaj ne, Claudette?«

»Da, babica, samo bo gospod slabo večerjal in doma ga gotovo pričakujejo«.

»Ne, nihče me ne pričakuje«, odgovori Boinville, misleč na restavracijo, kjer je običajno obedoval sam in mrk, »prost sem, toda...«

Obotavljal se je še, gledajoč v radostne pomladne oči Claudette; potem je hipoma z neobičajno odločnostjo vzdiknil:

»Dobro, sprejemem brez ovinkov in z veseljem!«

»Tako je prav«, meni stara dama vzradoščena... »Kaj sem ti rekla, Claudette?... Pripravi brzo mizo in potem greš po vino, a jaz se vrnem k svojemu kolaču...«

Claudette je živahno ko martinček odprla veliko omaro. Iz nje je privlekla rdeče obrobjen prt, potem servijete. Kakor bi trenil, je bila miza pogrnjena. Deklica je prižgala sveče in odšla, medtem ko je vdova, sedé počasi lupila kostanje, ki jih je imela v naročju in jih razpostavila na marmorju peči.

»Kaj ne, mala je živahna in vesela?« je pravila ravnatelj... »Je moje veselje... Jasni mi starost ko muren na stari strehi...« — In povzela je zopet in pretresala kostanje. — »Borna večerja bo, toda večerja, ki jo ponudimo iskrenega srca, in potem vas bo to spominjalo domačije, kaj ne?«

Claudette se je bila vrnila, zardela in nekoliko zasopla, dobra gospa je prinesla kadečo in dišečo juho in sedli so k mizi.

Med to čvrsto osemdesetletno vso čvrsto starko in to mlado, tako šaljivo in nepokvarjeno deklico, pred tem prtom, ki je dišal po lilijah, v tej skoraj kmečki okolici, ki ga je neprestano spominjala minulih stvari, je Hubert Boinville napravil vso čast juhi. Polagoma se je ogrel in se domače pogovarjal, zabavaje se nad šaljivimi opazkami Claudette in smeje se kot otrok ob besedah narečja, ki jih je babica vpeljala v svoje stavke.

Od časa do časa je vdova vstala in šla v kuhinjo nadzorovat svojo medjed. Končno je prišla, zmagovalno

držeč kozico, na koji se je dvigal kolač v lepih zlatorumenih oblikah in okusno dišeč po pomarančah. Nato so prišli na vrsto kostanji, praženi na peči in še prhki v svojih počenih in zgubanih lupinah. Stara dama je vzela iz omare steklenico fignoletta, domačega likerja, žganega z lahkim vinom in žganjem; potem je, medtem ko je Claudette spravila mizo v red, mehanično posegla po pletenju in sedla kramljaje poleg peči; toda pod učinkom prijetne toplote in likerja je kmalu zadremala. Claudette je postavila svetilko sredi mize; Hubert in mlada deklica sta bila tako skoraj sama med štirimi očmi in Claudette, po naravi vesela in razigrana, je skoraj sama vodila razgovor.

(Dalje prihodnjič.)

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Opozoritev!

Društvo stanovanjskih najemnikov opozarja vse svoje člane, da lahko poravnajo, kateri so zaostali na članarini isto do 20. II. t. l. od 11.—12. ure pri blagajničarju g. Jelenju, detektiv, policijsko poslopje, vrata št. 7, II. nadstr., ali pa pri tajniku g. Lahu, Breg št. 20, ob popoldanskih urah, kakor tudi pri g. Korenu, pekarna, Gosposka ul. št. 3. Dobe se tudi vse tozadevne informacije.

2-1

ODBOR.

Jadranska banka, podružnica Celje

išče pridnega, vestnega in inteligentnega

tekača

Prednost imajo reflektanti z mešč. šolo.

Na stanovanje

s posebnim vhomom se sprejme takoj boljši gospod ali gospodična event. tudi s hrano. Naslov v upravi. 1

Štev. 519/23.

Razglas.

Mestno kopališče v Benjamin Ipavčevi ulici je počenši s 23. tm. odprto vsak dan, izvzemši nedelje in praznike od pol 10. ure dop. do pol 6. ure zvečer.

MESTNI MAGISTRAT CELJSKI,
dne 25. svečana 1923.

Župan: dr. Hrašovec s. r.

PALMA
kaučuk potpetnike
in potplate

Prednosti!

Ceneje
in
znatno
trajnije
nego od kozel
Varstvo
proti vlagi
i mrazu

+ Dame +

katerim izostaja ali popolnoma izostane mesečno perilo, naj so brez skrbi. Jaz pomagam in ščitim njih zdravje in prinašam novo veselje do življenja. Oblastveno preizkušeno in potrjeno. Obrnite se takoj na

1345 **K. Fesq** 26-13
Hamburg A 118. Papenstr. 95.

Dve učenki

se sprejmeta za izdelovanje kravat pri

Drago Cerlini,

industrija kravat, Celje, Glavni trg 17.
2-2 Učna doba eno leto. 370

3000 K nagrade

dotičnemu, ki izsledi storilce, kateri so na mojem posestvu v Liscach štev. 55 vlomili v stanovanje ter odnesli odeje, koce, zglavnike, pernice, posteljno in drugo perilo, označeno s črko H. ali U.

Franco Urch,
trgovec v Celju.

Razpisana je v Uradnem listu št. 19
z dne 22. februarja t.l. v zdravilišču
Dobrna pri Celju za sezijo 1923

trgovina

z malimi predmeti (bazar).

Slov. društvo „Napoleon“ v Celju

naznanja vsem svojim članom in somišljenikom, da se vrši v nedeljo, dne 4. marca 1923 ob pol 3. uri popoldne v čitalnici Narodnega doma v Celju društveni

V. letni redni občni zbor

s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev in prečitanje zapisnika občnega zbora 1922.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika in računskih revizorjev.
4. Poročilo knjižničarja.
5. Nove volitve. Absolutorij sedanjemu odboru.
6. Slučajnosti.

Vstop je dovoljen članom, članicam in po njih vpeljanim tovarišem in tovarišicam. Sigurna udeležba je častna dolžnost; izgovora naj ne bode.

Odbor Slovenskega društva „Napoleon“ v Celju.

Otvoritev krojaške obrti!

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril začasno Na okopih št. 1 preje Šolska ul., krojaško obrt in izdeluiem vsa v to stroko spadajoča dela solidno ter po dnevnih cenah.

Se priporoča

z odličnim spoštovanjem

Alojz Špur.

**Pristno slivovko, rum, čaj, medic.
konjak in vse špecerijsko blago
po zmernih cenah kupite pri tvrdki**

Ludovik Petek, Celje
(zraven davkarije)
Nakup deželnih pridelkov!

Stroji

1172 24-21

za obdelovanje kovine, pločevine in lesa,

orodje kakor tudi transmisije, plugi,
motorji in mlatilni stroji
so stalno v zalogi pri

Karlo Jetzbacher d. d.

ZAGREB, Vlaška ul. 25, Tel. 4-90.

Generalno zastopstvo: Zimmermann-Werke, Chemnitz, A. B. C. Motoren-
Ges. Wlen. — Guntramsdorf, Artur Hauser & Co., Schweissanlagen.